

Úprava Jihlavky a Oslavy v katastru obcí Ivančic, Němčic a Letkovic.

Vodoprávní výměr.

Oddělení vodních staveb zemského úřadu v Brně zaslalo okresnímu úřadu v Brně projekt na úpravu Jihlavky a Oslavy v katastru obcí Ivančic, Letkovic a Němčic a zažádalo o jeho vodoprávní projednání, jakož i o zjištění rozsahu ploch potřebných pro provedení projektu a o vydání vyvlastňovacího nálezu.

Komisionální jednání v důsledku toho dne 24. května 1929 provedené mělo tento výsledek:

Popis projektu.

Navržená úprava řeky Jihlavky obsahuje říční trať pod jezem Panovského až po soutok Jihlavky s Oslavou v celkové délce asi 2 km, jakož i úpravu výustní trati Oslavy a úpravu spodní části městského odpadu od městských jatek až po zaústění do Jihlavky.

Úprava Jihlavky v uvedené trati není navržena jako průběžná, nýbrž obsahuje úpravu pravého břehu pod jezem Panovského na délku asi 500 m, rekonstrukci jezu Panovského, od kteréhož jezu navržena je průběžná úprava celého toku a obou břehů na délku asi 600 m, načež následuje pouze zpevnění pravého břehu při ponechání jeho nynějšího stavu až po zaústění odpadu mlýnského od Alexovic se současnou úpravou levého břehu a vybudování levostranné hráze, po případě levostranného předhráží až po silniční železobetonový most z Ivančic do Němčic.

Nad uvedeným silničním mostem má být dle projektu zabezpečen levý břeh na délku 200 m podélnou a příčnou stavbou hařovou, která pokračuje jako levostranná úprava levého břehu Jihlavky na další délku asi 200 m a přechází do průkopu pro výustní trať Oslavy na délku asi 300 m. Levý břeh Oslavy nad průkopem navržen je k úpravě na délku přes 200 m, kdežto staré koryto od Oslavy má být odstaveno a při horním hrdle odstaveného koryta zasypáno do výšky projektovaného pravého břehu.

Rekonstrukce nynějšího pevného jezu Panovského spočívá ve zřízení propusti o světlosti 20 m, uzavřené pohyblivou konstrukcí výšky 1.5 m. Propust umístěna je při levém břehu nynějšího pevného jezu, zasahuje do starého jezu tak, že z tohoto jezu zůstává část o světlosti 40.5 m. Účelem navržené propusti má být udržování normálně vzduté vody a kromě toho má jejím otevřením po případě i samočinným sklopením být umožněno snížení nejvyšší velké vody 400 m³/sek. na kótu 204.83, při kteréžto výšce velké vody přepádati bude přes sklopený jez vodní sloupec 1.63 m výšky. Tím zamezí se mají záplavy horní trati, způsobované nynějším pevným jezem a nesklopnými nástavky a má se usnadnit nerušený odchod ledů, po případě i jemných splavenin.

Podle dodatku k technické zprávě je ponecháno ministerstvu zemědělství rozhodnutí o volbě typu k zahrazení propusti a v projektu uvažována je buď samočinná konstrukce Hawrankova anebo střechovitá uzavěrka konstrukce Huber-Lutzovy. V každém případě uvažováno je však úplně vyhrazení propusti na světlost 20 m. Po zřízení této propusti mohou být nástavky na nynějším pevném jezu Panovského zřízeny jako pevné a nesklopné na kóte 203.20, jelikož navržená propust o světlosti 20 m nahrazuje hydrotechnicky i výšku vzduší zabranou nynějšími nesklopnými nástavky jezovými.

Při úpravě průběžné trati Jihlavky nad jezem Panovského uvažováno bylo nové koryto až po soutok s Rokýtnou na kapacitu 400 m³/sek., nad soutokem s Rokýtnou až po soutok s Oslavou 350 m³/sek.

Vzhledem k nízkému okolnímu terénu je nutno dle projektu vybudovati plný profil nového koryta s hrázkami, kteréž provedeny budou s rezervou 40–50 cm nad uvažovanou největší vodou, takže území za hrázkami má být úplně ochráněno i před nejvyššími zátopami.

Nové břehy zajištěny jsou dle potřeby kamenným záhozem a dlažbou na suchu, staré břehy, kde se toho potřeba ukáže, mají být zabezpečeny buď záhozem anebo hatěmi.

Při ústí mlýnského odpadu v Němčicích zajistí se tento odpad dle potřeby kamenným prahem ve výšce nynějšího dna odpadu.

V projektu obsažena je i možnost odvedení povrchových vod, zvláště ze zahrázovaného území, zřízením potřebných propustí na nejnižších místech s klapkou proti velké vodě.

Ochrana levostranného území při městském odpadu provést se má levostrannou inundační hrázkou, počínající pod zdí městských jatek a vedoucí těsně po levém břehu odpadu až k počátku náhonu elektrárny Panovského, kde odbočuje přes louku parc. č. 51 a vede po cestě parc. č. 2779/7 v katastru obce Ivančic a navazuje na těleso železniční nad železničním propustkem u přejezdu přes dráhu. Z téhož důvodu je k zamezení zatápní zpátečními vodami uvažováno v projektu i ohrázování pravého břehu městského odpadu až proti městským jatkám, kde tato hrázka navazuje na polní cestu parc. č. 2743.

Podmínky tohoto povolovacího výměru.

Vzhledem k výsledku provedeného řízení uděluje okresní úřad v Brně ve smyslu § 41, 76 odst. 1. a 83. mor. vodního zákona ze dne 28. VIII. 1870 č. 65 z. z. vodoprávní povolení k provedení shora uvedeného projektu za těchto podmínek:

1. Celá říční trať buď před započatím prací geometrem zaměřena, aby zjištěny byly přesně pozemkové plochy a rozsah skutečného zabrání.

2. Vzduťá voda u jezu Panovského zachována buď i po rekonstrukci jezu taková, jako je nyní, takže činiti bude 203.20 podle nívelisace provedené vodním oddělením zemského úřadu v Brně, vztažené na ham u jezu Panovského.

3. Pro odvádění povrchových vod a pro zaústění odpadu na levé straně Jihlavy pod silničním mostem z Ivančic do Němčic zřízen buď betonový propustek o průměru 1 metru, uzavřený buď klapkou proti zpětné vodě, nebo dostatečně vodotěsným stavítkem.

4. Nynější sjezd k vodě na levém břehu pod mostem z Ivančic do Němčic buď zachován a dle potřeby ohrázován tak, aby velká voda nevnikala na pozemky za levostrannou hráz.

5. Stejně postaráno buď o odvedení povrchových vod zřízením betonového propustku o průměru 60 cm na stávajícím odpadu na pravém břehu městského odpadu u jatek na pozemku parc. č. 2740 s klapou proti velké vodě.

6. Budtež zřízeny svahové schůdky k vodě na pravém břehu Jihlavy při ústí mlýnského odpadu od Němčic a v dohodě s městskou radou v Ivančicích dva svahové přístupy k vodě na levém břehu Jihlavy pod mostem okresní silnice Ivančice—Němčice.

7. Aby umožněn byl přístup a příjezd k pozemkům, které po provedení průkopu v km 2.2 až 2.5 budou odříznuty a zůstanou na pravém břehu nového řečiště, je nutno pravostrannou břehovou hrázkou na straně němčické provést o šířce 3 m v koruně k vůli umožnění přístupu na odříznuté pozemkové částice.

8. Na levém břehu odstaveného řečiště Jihlavy pod ústím potoka Rokytné, jehož po provedení projektu používáno bude k odvádění vod Rokytné, buď zřízena hrázka i na pozemku parc. č. 2693/1 a to tak, aby uzavírací hrázka na levém břehu při ústí Rokytné spojena byla s pravostrannou hrázkou podél nového průkopu.

9. Při špici mezi novým průkopem u km 3.5 a odstaveným řečištěm Jihlavy buď koruna hrázky rozšířena tak, aby umožněno bylo nakládání trávy a sena z pramice pro louky na pravém břehu parc. č. 2675 a 2676, jež nemají jiného příjezdu.

10. Rekonstrukce jezu provedena buď dle projektu tak, že světlost propusti bude dle projektu 20 m a hradící konstrukce bude taková, aby bezpečně zaručovala neškodné odvedení velkých vod a aby dle možnosti provedena byla jako samočinná.

11. Proplachování trati nad jezem k vůli odstranění usazenin nechť se děje projektovanou šterkovou propustí nejméně dvakrát za rok a to nejlépe po jarních vodách a po letních přivalech.

12. Ku provedení projektu dává se lhůta do konce roku 1934.

13. Po provedení projektu nutno zažádati o vodoprávní kolaudaci.

Požadavky a přání zájemců.

1. Zástupcové obcí Ivančic, Letkovic a Němčic prohlásili, že proti projektu nemají námitek a že ohledně příspěvku na projektované úpravné práce zaslali dotyčná závazná usnesení svých obecních zastupitelstev vodohospodářskému oddělení zemského úřadu v Brně a souhlasí, aby tento závazek o výši příspěvku pojat byl do vodoprávního výměru, jak v přezkoušecím protokole ze dne 6. listopadu 1928 blíže je vyznačeno.

Závazek obcí Ivančic, Letkovic a Němčic ohledně příspěvku na projektované úpravné práce, obsažený v protokole o technicko-hospodářském přezkoušení projektu ze dne 6. XI. 1928, zní takto:

a) Zástupcové města Ivančic prohlašují, že město jest ochotno přispěti ke stavebnímu nákladu regulace příspěvkem ve výši 20%, který by byl složen ve třech ročních lhů-

tách, počínajíc rokem zahájení stavby. Kromě toho dá obec k dispozici bezplatně kamenný lom, po případě vykáže vhodná místa na obecních pozemcích, kde by se dal kámen lámati.

Konečně jest obec ochotna přispěti k ročnímu udržovacímu nákladu příspěvkem rovněž ve výši 20%. Udržování jezu musel by ovšem převzít majitel vodního díla.

b) Zástupcové obce Letkovic jsou ochotni navrhnouti obecnímu zastupitelstvu k usnesení, že obec přispěje k nákladu regulace částkou Kč 35.000.—.

Příspěvek ten splatí obec ve třech ročních lhůtách rokem stavby počínajíc.

c) Zástupcové obce Němčic jsou ochotni navrhnouti obecnímu zastupitelstvu, aby se usneslo přispěti k nákladu regulace příspěvkem Kč 10.000.—.

Příspěvek tento splatila by obec ve třech ročních lhůtách rokem stavby počínajíc.

Zástupce obce Němčic žádal při komisi, aby při úpravě břehu při ústí mlýnského odpadu od Alexovic byly v upraveném svahu provedeny svahové schůdky pro přístup k vodě pro obecnou potřebu.

Tomuto požadavku bude vyhověno splněním podmínky č. 6 tohoto výměru.

Zástupce obce Ivančic žádal při komisi, aby v nynějším odpadu z levé strany řeky Jihlavy pod mostem okr. silnice do Němčic zřízeno bylo stavidlo proti zpáteční vodě z řeky Jihlavy, jelikož jinak projektovaná regulace neměla by žádoucího výsledku. Zároveň je nutno, aby nynější sjezd k vodě parc. čís. 532/3 byl zachován a břehová hrázka upravena tak, aby ani po tomto sjezdu nemohla zpáteční voda zatápněti město. Konečně žádal, aby v upraveném levém břehu Jihlavy pod železobetonovým mostem provedeny byly pro obecnou potřebu svahové schůdky v místech dle dohody se stavební správou. Jelikož je možnost, aby při úpravě levého břehu pamatovalo bylo na koupání v řece, které i dnes ve dvou místech již je, žádal zástupce obce Ivančic, aby při provádění úpravných prací vyšla stavební správa tomuto veřejnému zájmu potud vsříc, že by proveden byl táhlejší svah, při čemž potřebný větší pozemek zaopatří město vlastním nákladem.

K prvním třem požadavkům obce Ivančic bylo přihlíženo v podmínkách č. 3, 4 a 6 tohoto výměru.

Požadavkům ohledně možnosti koupání v řece buď dle možnosti vyhověno.

Zástupcové shora uvedených obcí zároveň žádali, aby provedení úprav bylo uspíšeno vzhledem k tomu, že místní dělnictvo je nedostatečně zaměstnáno.

2. JUDr. Hynek Bulín, advokát v Brně a ing. Karel Moravec jako zástupcové fy František Panovský prohlásili, že proti projektu ničeho nenamítají a v zásadě opakuji své závazky, které převzali podle protokolu ze dne 6. listopadu 1928 o přezkoušení projektu, totiž že na rekonstrukci jezu přispějí 30% skutečného nákladu, avšak jen do 210.000 Kč, dále že budou rekonstruovaný jez udržívat a obsluhovat na své náklady.

Závazek udržování týká se však udržování normálního, vyjímajíc tedy případ katastrofální.

Poněvadž podle dodatku k technické zprávě při komisionálním jednání předloženého nebude ministerstvu doporučeno z obou navrhovaných zahrazovacích typů žádný zvlášť, nýbrž ponechává se rozhodnutí ministerstva, který typ zvolí ku provedení, žádá firma, aby s ní úřad, totiž ministerstvo zemědělství, po případě zemský úřad v Brně před rozhodnutím této otázky ještě jednal a vyslechl její přání. Tento požadavek činí firma proto, že od toho, který typ bude proveden, závisí výše udržovacích a obsluhovacích nákladů.

Závazek udržovat a obsluhovat jez počíná vodoprávní kolaudací vodního díla. Firma žádá, aby jí byl k plnění těchto závazků předložen obsluhovací a provozní řád pohyblivé části jezu.

Místo vyvlastnění pozemků parc. č. 48 a 51 kat. obce Ivančic žádá firma, aby na těchto pozemcích byla zřízena služebnost pro vedení hrází v projektu vyznačených a souhlasí s tím, aby pro rozšíření vtoku do vlastního mlýnského náhonu bylo bez náhrady použito v plánu zakresleného prostoru z obou uvedených pozemků.

Výška dna šterkové propusti budiž upravena podle skutečné potřeby, zjištěné v dohodě s firmou Panovský a státní stavební správou.

Obec ať veřejnými vyhláškami zakáže přístup k jezu a ostatnímu vodnímu dílu nepolaným osobám, koupání u jezu a v horním náhonu.

3. Jan Kouřil z Němčic č. 107, majitel louček na pravém břehu Jihlavy parc. č. 2675, 2676 prohlásil, že z luk těchto převážel trávu, seno a ořavu přes řeku Jihlavku na louku na levém břehu parc. č. 2696/2, odkud trávu nakládal teprve na povoz. Jelikož louka na levém břehu parc. č. 2696/2 bude úplně zabráná pro zřízení nového řečiště, takže by bylo nemožné ukládání a odvážení trávy, žádal jmenovaný, aby mohl trávu a seno ukládati na hrázku pravostrannou u nového průkopu na parcele čís. 2696/1, odkud by měl spojení po pravém břehu upravené Jihlavy.

K požadavku tomu bylo přihlíženo v podmínce č. 9 tohoto výměru.

4. František Jelínek v zastoupení své manželky Cyrily Jelínkové v Němčicích čís. 33 prohlásil, že provedením nového průkopu přes pozemky v katastru obce Ivančic parc. čís. 2689, 2690/2, 2693/2 a 2696/1 budou pozemky tyto rozříznuty na dvě části, kde jedna část těchto pozemků zůstane na pravém břehu a stejně zůstanou na pravém břehu i další parc. číslo 2690/1, 2693/1 a 2686. Poněvadž staré rameno odstavené Jihlavy uzavřeno bude při vtoku Rokytné hrázkou, jež je protažena po levém břehu až na pozemek parc. č. 2693/1,

a poněvadž i při konci nového průkopu a jeho zaústění do staré řeky, jakož i podél celého průkopu nového na pravém břehu je stejně projektována hráz proti velkým vodám, byly by pozemky, jež zůstanou na pravém břehu průkopu, vydány záplavám při vyšších vodních stavech, což jistě nebylo účelem projektovaných prací. Žádal proto jmenovaný, aby na parcele č. 2693/1 provedena byla v celé délce nynějšího levého břehu Jihlavy uzavírací hrázka. Požadavek tento odůvodňoval tím, že přes zbytky pozemků jde prohloubená prorva, která by jak zatápění pozemků, tak i zamáčení jich značně usnadňovala.

K požadavku tomuto bylo přihlíženo v podmínce č. 8 tohoto výměru.

5. Kašpar Máca v Ivančicích čís. 8/I. v zastoupení Marie Mácové, majitelky mlýna v Ivančicích č. 8/I. žádal, aby při stavbě nového jezu bylo zachováno stanovené vzduší spodní hladiny vodní v mlýnském náhoně a to bylo při vodoprávní kolaudaci zřetelně vyznačeno.

Otevření šterkové výpusti nechť jest oznámeno majitelce ivančického mlýna zpravidla předem z důvodů provozu a čištění horního mlýna. Otevření propusti nechť se děje dvakrát do roka.

K požadavkům těmto bylo přihlíženo v podmínkách čís. 2 a 11 tohoto výměru.

6. Alfred Fieger v Ivančicích čís. 164/II. žádal, aby přebytečný materiál z průkopu ponechán mu byl z parc. čís. 540 k zasypání podélné a příčné stavby při parc. čís. 427.

7. Zástupcové místní dráhy Kounice—Ivančice—Oslavany učinili při komisi toto prohlášení:

Zástupcové místní dráhy Kounice—Ivančice—Oslavany prohlašují, že na zabezpečení tělesa místní dráhy proti velkým vodám bylo již při stavbě trať místní dráhy dostatečně pamatováno, jednak korekcí řeky Oslavy v km 6.8 a hlavně příslušnými záhozy a dlažbou svahů násypů, provedenou 50 cm nad nejvyšší známou vysokou vodu, takže dosavadní stav toků nemůže těleso místní dráhy poškodit, a také skutečně po celou dobu, co trať trvá, nebyla nejmenší porucha velkou vodou způsobena.

Velká voda nemůže na tělese místní dráhy větší škody způsobit a to již z toho důvodu, že trať jest z většího dílu značně od všech toků vzdálena.

Z příčin svrchu uvedených nevidí se místní dráha nějak povinna přímo na regulaci přispěti.

Pokud se týče úhrady příspěvku obce ivančické jako hlavního zájemníka na této regulaci, dohodla se již místní dráha s obcí ivančickou předem.

Vyvlastnění pozemků a uložení služebností.

K provedení projektu jest nezbytně nutno postoupiti pozemkové částice v katastru obcí Ivančic, Němčic a Letkovic a propůjčiti potřebné služebnosti, jak uvedeno níže ve vyvlastňovacím seznamu.

Pozemky tyto se proto na základě § 48 mor. vodního zák. ze dne 28. VIII. 1870 č. 65 z. z. a dle § 365 obec. občanského zák. vyvlastňují, příp. zatěžují služebností, jak uvedeno jest níže ve vyvlastňovacím seznamu.

Proti rozsahu vyvlastnění nebyly podány ani během vyložení projektu ani při komisionálním řízení žádné námítky a zájemníci, kteří se k jednání dostavili a pochůzky podél trati do úpravy pojatých se účastnili a před sepsáním protokolu se vzdálili, nečinili ani proti vyvlastnění nutných pozemkových částic, ani proti náhradě za ně žádných námitek.

Proti zabrání veřejného statku pro projekt není námitek.

Pokud se týče náhrady, byla taťo dle § 37 mor. vodního zákona stanovena při prohlídce na místě samém, při čemž byl brán ohled jak na bonitu jednotlivých pozemků, tak i na případné znehodnocení následkem přerážení některých pozemků. Příslušná náhrada za každou jednotlivou parcelu je vyznačena ve vyvlastňovacím seznamu.

